

ECOUL

Organ independent săptămânal

Prețuri:
 Un an — — Lei 300
 Șase luni — — Lei 160
 Pentru băniși și particularități de
 stat, 1000 Lei anual în străinătate dublu.

Anunțuri și reclame după tarif.

ESTETICĂ EDILITARĂ

Construcțiile edilitare ale Orașului la granița de Vest, să proceadă faima țării de hotar oferă simlul și contradictorii. Aături clădire care intruchipează ia unei construcții mozaice blegită de putregai rama uscățivă și jegosă. de un aspect occidental ec, a doua de un timp lism.

Ar căuta să afle cine va inestetice, nu ar găsi motiv decât tradiționala și nepriceperea celor ce capul comunei.

Ală — între piața Unirei, de curățenie și artă edilă e piața Mihai Viteazul, p de sătră imputită — ar concluzia unei dezichiliospodării administrative nui dezinteres total pentru a curățeniei cartierelor urbi.

Orășul, astfel între-ar putea compara cu un nan, îmbrăcat impecabil, însă, cu picioarele goale pălate, sau cu un rond bălăgat... Ridicolul este or.

ne plimbăm acum, puțin, timoasa piață.

nceput te lovește in adunătură zoioasă de male rebegite aruncate da, care „hodinesc” într-o cu câte-un picior rupt. bună parte din aceste se vinde carne, pâine, vax, brânză, smântână, ci, gaz și creeri de bou... cisme, hamuri, carne tă, talpă, friptură, lână, apun și frânghie... Acea-arte este un cartier al unde Lunea și Vinerea, e de lâng negustorii, își mărfulne în „bazarul n”.

loilea loc: unde se vând tele leguminoase. Zac vii, cartofii și păstârnacii u'n praf său noroi, pe estelci pline de slin, poate a face supa ceva mai „Tatele” (pielărițele) își purcoiașul gunoifer și să-și jupească pielea cu le care-ți cer. Aspectul r își dovedește igienă tara din această piața nergem mai departe: par-slinată vânzării furajelor baliga s'a depozitat în le și tronează insular in-

tr'o băltoagă de uree cavalină. Miasmele de lichid, chihlimbariu, amoniacal, simți că îți mută nasul la ceafă. Probabil că celora dela primărie putoarea le-a atrofiat simțul olfactic, așa că nu îi mai isbesc în nas duhoarea. Aici este un adevărat și veritabil vad al infecției. Oare când se va strămuta vânzarea furajelor la marginea orașului spre a nu se mai parfuma piața cu baligă și urină?

Vis-avis: pasagiul anticăriei. Aici se desface marfa mizeriei. Ai impresia că toți nespălații și toate haimanalele, ar fi dal faliment și s'ar fi scos bulendrele infecte la desfacerea totală. Un decor scârbos pătat cu pecetea sărăciei, rămășițe ale mizeriei, mostre de rupturi grămezi de rable și hărburi, păzite de stivuri ambulante; sau de vre-un bătrân jidov care-și vede marfa dublu prin ochilarii sudați la încheieturi cu petică roșie; ciorapii nespălați cu absența călcăiului, ghete cu talpa rânjită, ismene

tărcate, pantaloni cu ochelari și cămăși lucirii.

Totul până acum în perfectă ordine așa că putem trece în cartierul „bucătărilor”.

Trotuarul este păzit de o falangă de 14 cotețe culinare unde se vinde mâncarea în zile de târg sătenilor.

Să descriem un coteț culinar: La ferestre în loc de perdele atarnă perechi de cârnați roșcovani, aprig usturoieși. Pe o sobă fierb niște lături, așa zisa „zupă”, iar pe un pat dorm, mototol 2—3 copilași. Într'un colț mătura păzește o grămăjoară de gunoi, în celălalt niște rule murdare stau într'o albie la muat.

Acesta este restaurantul, bo-dega, cârciuma — coteț culinar. Nu ne-am închipuit că într'un oraș ca Oradea s'ar putea tolera asemenea mostre de infecție.

Ca o concluzie a celor constatate spunem: halal edilii. Se pot mândri cu această piață, o veritabilă perță de administrație incapabilă.

Remanierea

După deschiderea sesiunii parlamentare, se dă ca sigură remanierea guvernului, când, între alți ministeriabili, e vorba să înre în noul cabinet și d. general Traian Moșoiu, la departamentul de industrie și comerț.

„Șeful”

Abstracție făcând de unele mici scăderi ce se înănesc la toți oa-

menii politici când au firea generalului Moșoiu, care deși dotat cu un suflet ales, dar sub influența acelora cari n'au alt rol într'un partid decât să tragă sfori... de multe ori s'a pripit în a acorda credit și protecție unor oameni ce n'au meritat a ridica situațiile unde au fost cocoțați; totuși, de omul politic Traian Moșoiu se poate vorbi mult bine.

În primul rând, este unul dintre puținii oameni politici, care atunci când este la putere nu uită să păstreze contactul cu pătura țărănească și caută a-i satisface nevoile.

Aceasta este o calitate de marcă a generalului Traian Moșoiu, pe care nimeni nu i-o poate contesta.

Orădene

Celor trei „polizeimeister”-i ...

Care, care, din cei trei
 Va fi uns de-ai noștri zei
 Ca prefect peste sticlete ...
 ...Nu Herr doktor în manșete?...
 ZGĂIBĂRICI

15.000 de Moși pieritori de foame

Chiar dacă ne-am strădui să ocolim adevărul, pentru a face pe placul acelor cari încearcă „a ne dojeni și a ne tempera, ca să nu ne facem singuri de răs în străinătate”... starea de plâns în care se găsesc cei 15.000 de Moși din județul nostru, este așa de crudă, neagra lor mizerie nespuse de cumplită, încât a început să jâsnească și în ochii oficialității nepăsătoare.

De trei ani de zile, populația satelor Remet, Bulz, Ponoara, Lorău și Damiș, — a căror indeletrică principală este numai munca la pădure, — din cauza încetării exploatărilor forestiere în partea locului, sunt fără lucru și ca o consecință a acestei triste stări de fapte, cei 15.000 țărani harnici și vânjoși de odinioară, au ajuns numai piele și oase din cauza foamei ce îndură și i isiovește; adevărate sceptre ale unei nepăsări vinovate din partea acelor cari au datoria a se îngriji de soarta lor.

Siau oamenii fără lucru de atâta amar de vreme, așteptând ca într'o bună zi să se îndure Domnii... — cum spun dânșii — să le dea ceva de lucru, nu de pomână, căci ei nu vor să cerșească, ci, să lucreze.

Ei singuri se tânguiesc și se încurajează unii pe alții, dar

numai cu nădejdea rămân.

De mai bine de 2 ani, nu mai știu gustul pâinii și, cu toate trei vagoane de porumb ce li s'a împărțit pe datorie acum o lună majoritatea dintre dânșii altă hrană afară de cartofi cu sare și oțetnu mai cunosc...

Și totuși, în preajma satelor acelor 15.000 de țărani români mumificați se întind păduri seculare, în cari n'a pătruns niciodată securea și putrezesc de-a surda.

Zilele trecute, le-a fost dat unui deputat guvernamental, — cel care a stăruit de s'a împărțit cele trei vagoane cu porumb, și organelor agricole și silvice, să constate încă odată ce ravagii fac foamea și bolile în rândurile celor 15.000 năpăstuiți țărani bihoreni.

Implorați de acea masă de desnădăduiți ai soartei ca să le dea de lucru „că, pier cu pruncii și cu vite cu tot,” reprezentantul Parlamentului și cei administrativi, nu le-au putut satisface justele lor plângeri decât tot numai cu sfaturi „ca să mai aibă răbdare”... până când s'o îndura Casa pădurilor, or alt for superior, să găsească soluția salvatoare, pe cale de

cooperativă sau alta; ca punând în exploatare lemnul secular ce putrezește în pădure, să le dea și celor 15.000 de flămânzi și deșirați de atâta amarănică îndurare posibilitatea de muncă și trai.

Și astfel, în județul în care au devenit latifund iari ca în povești o mulțime de acaparatori ai pământului cuvenit țărânimii, — între cari se găsește și Mateescu zis Bălănică-Chioru, cel care acum câțiva ani colinda satele cu butoiul cu gaz, câștigându-și dintr'un asemenea ne-goș ambulant existența, pentru ca după războiul cu atâtea jertfe în masa țărânimii române el să ajungă proprietar a circa 13.000 jugăre cadastrale de pământ. — 15.000 de Moși se fac pastramă înșelându-și foamea cu cartofi cu sare și cu oțet, ba, uneori nu-iau nici pe aceștia...

Iată unde duce politicianismul de gașcă și necunoașterea nevoilor fiecărei regiuni de țară în parte de către dregătorii Statului, cărora, orcât li s'ar aplica proverbul: „sătutul nu crede la cel flămând”... și dânșii ar simți fiori de ghiață pe șira spinării, dacă ar vedea tabloul tragic al celor 15.000 de Moși infometați din Bihor.

Parlamentarii Bihorulul

Deputatul Fodor

Parlamentarul guvernamental despre care menționăm în articolul privitor la mizeria celor 15.000 de Moși din Bihor, că, s'a sezizat de nevoile acelor nenorociți.

Culturale

Șaboii independenței

Conferința dlui N. N. Săveanu

nică 20 Mai a. c. în urma, ritaței Ateneului popular e, d. N. N. Săveanu, pre-Adunării Deputaților, ne a oarea de a conferința pen-ua oară

enumărate de noi. Dsa ne-a spus fapte și diferite momente istorice, cari concretizau acțiunea războinică dela 1877, însă, majoritatea lor ne erau compiet ignorate.

În acest senz, conferințiarul, a putut dela începutul tratării subiectului să și câștige toată atenția publicului.

În câteva cuvinte, ne zugrăvește situația țării noastre din anul 1866:

Atunci s'a propus Coroana României Contelui de Flandra. Acesta a refuzat. În alegerea unui, domn al țării noastre, pe atunci, se avea în vedere, ca acesta să fie rudă și cu regele Prusiei și cu împăratul Franței. Gândul nostru s'a îndreptat

atunci asupra lui Carol de Hohenzollern, care se potrivea acestor pretenții ale Românilor.

Prințul Carol, pe-atunci era căpitan în armata prusacă. El, când a primit telegrama, că, cinci milioane de români l'au aclamat ca suveran al lor, s'a adus și a consultat pe Otto de Bismark. Acesta l'a sfătuit să se ducă, însă, să nu uite, că, mica țară — România — se află sub suveranitatea Turciei. Atunci prințul Carol i-a răspuns: „Plec sub suveranitatea Turciei, dar sper, că, îmi voi căpăta nea-tărnarea”.

La 9 Mai 1866, sosește I. C. Brătianu și cu dr Davila la curtea Hohenzollernilor. Ei îi aștern în față prințului Carol — harta României și îi spun, că, în Basarabia are români, în Bucovina și în Ardeal. Odată va fi stăpân pe toate ținuturile locuite de români. Profeția s'a împlinit, însă nu pentru el ci pentru Marele Rege Ferdinand I.

Tatăl său, Carol Anton de Hohenzollern l'a sfătuit să plece, dar cu multă precauție, căci dacă trecea prin Prusia — puteau să-l a rezește căci era capitan în armata ei. Astfel prințul Carol a călătorit sub anonim. Dela Zürich își scoate un pașaport pe numele unei oarecare Carol de Hettingen cu mențiunea în pașaport că poartă ochelari; sperând, astfel, că, nu va fi atât de ușor recunoscut. La trecerea unei graniți un vameș l'a întrebat cum îl chiamă și el uitase numele fals din pașaport. Din încurcătura atunci l'a scos unul din aghiotanții săi. La Baziș a s'at două zile.

Când s'a imbarcat cu un vapo-raș care pornea pe Dunăre, pe puntea aceluiași vas se afla și I. C. Brătianu.

Acesta s'a făcut însă că nu îl cunoaște. Prințul Carol călătorește în cl. II-a ca pasager cu destinația pentru Odesa; când ajung la T. Severin, căpitanul vasului nu îl lasă

să debarce, spunând că el are pașaportul pentru Odesa. I se explică încurcătura. Muțmea imensă adunată pe cheu aciamă frenetic pe noul ei Suveran.

Dela T. Severin pleacă cu o diligență cu opt cai în goană pe valea Jiului și ajunge la Craiova pe seară. A doua zi este la Slatina, iar la Pitești e foarte bine primit la familia Golescu.

După o goană ne bună de 2 zile — în ziua de 10 Mai 1866, ajunge la București. De 3 luni nu plouase. Cum a sosit el a început ploaia. Pentru cel credincios era un semn bun pentru începutul acestei domnii.

Primarul orașului București după obiceiul de atunci îi dă cheile dela porțile orașului și Prințul Carol — în compania Generalului Golescu și a ministrului de externe I. Ghica străbate podul Mogoșoaiei.

La Mitropolie e consfințit ca Domn al Românilor și primul cuvânt pe care l'a rostit în românește „fos-

Expoziția agricolă dela Praga

O mare manifestație jubilară o popoarelor din Cehoslovacia. — Participarea a numeroase delegații streine, între cari și foarte mulți români

La 15 Mai, a. c. s'a deschis la Praga o mare expoziție agricolă cu împlinirea celor 10 ani dela întemerea statului republican cehoslovac. Se știe, că, Poporul cehoslovac, a suferit, ca și Poporul românesc din Transilvania, Banat, Bucovina și Basarabia, jug străin, și că, prin mari jertfe de sânge și-a câștigat independența sa, înlemăind republica de azi, aliata și prietena sinceră a națiunii noastre.

„Uniunea agricolă a republicii Cehoslovace”, care deși organizație privată, are totuși un rol principal, în toate chestiunile, cari privesc economia agricolă a republicii, a organizat în acest an cea de-a opta expoziție agricolă, care a intrat în desvoltare pe toate celelalte, serbându-se în Praga cu acest prilej și publicul primilor zece ani din viața republicii. Prietenii noștri cehi, au invitat pe toți vecinii și prietenii poporului lor, (afară de ungurii din Ungaria bine știute), ca să le arate, că, Poporul cehoslovac, odată liberat, a invins cu eroism toate greutățile unui început turbur și plin de nesigurantă. Delegații ai organizațiilor agricole din Franța, Jugoslavia, România și Bulgaria, în mari grupe au admirat, vrednic și voință de a învinge a cehoslovacilor, cari ne-au prezentat țara lor plină de progres, în toate ramurile de producție națională.

Delegația română s'a compus din reprezentanții Camerilor de agricultură din țară în frunte cu d-nii Traian Naum, T. Măndru și Petriș. Camera de agricultură a jud. Bihor a fost reprezentată prin d-nii: G. Ghika, președinte, ing. Dem. Popescu, director și Mihai Laza, membru ales al camerei și țărăn-plugar fruntaș din Com. Gurbediu. Delegații țărani au fost foarte numeroși, fiind aleși în mod special, cel puțin câte unul de fiecare cameră, cu scopul să se instruiască și să propage la reîntoarcere, cele văzute într-o țară mult înaintată.

Scopul urmărit a fost, credem, cu suficiență ajuns, întrucât, vecinii și prietenii noștri cehi s'au prezentat cât se poate de bine. Din bogata expoziție, cu nenumăratele ei secțiuni și pavilioane, cari umpleau, mai bine de zece hectare: din gospodăriile mari și mici, ce au fost vizitate, se vedea că, poporul cehoslovac, îndată după liberarea sa de sub austriaci, s'a așezat pe sub năcă neîntreruptă și sistematică, sprijinit în do-

rința sa de ridicare de statul cehoslovac, bine condus și bine intenționat.

Guvernele statului vecin, au înțeles lucru dela început au sprijinit agricultura, făcută de marea masă o țărănilor, cari formează forța reală a republicii.

De aceia și țărănimea republicii, compusă din cehi, slovaci, germani, ruși și unguri, a participat în haine de sarcătoare și în număr de peste 300.000, la serbările jubilar ale ale republicii.

Boemia, însă, fiind țară industrială încă înainte de război, a pus guvernelor cehoslovace, mari și grele probleme, ale existenței fabricilor de tot felul, aliate pe teritoriul ei.

Și în acest domeniu, conducătorii poporului cehoslovac, dau dovadă și de pricepere și de dragoste națională.

Ei sprijină cu largă bunăvoință industria și comerțul, cari se desvoltă repede, concurează pe vecinii germani și austriaci și le cucerește prețurile de desfacere din alte țări. Astăzi, Cehoslovacia exportă numai ghete lucrate de 5 miliarde lei.

De aceia, organizarea expoziției din acest, a fost în așa fel făcută, în cât să poată arăta întreaga situație a economiei naționale, în legătură cu agricultura și cu toate ramurile ei productive.

Diferitele secțiuni ale expoziției, ne-au arătat, că, producțiunea agricolă, vegetală și animală, s'a ridicat la un mare grad, datorită în primul rând:

1. *Indrumării sigure a statului;* 2. *Sprijinul dat de stat prin personal tehnic capabil și sacrificii bugetare foarte mari;* 3. *Solidității, care există între agricultori și cari prin sprijinul Cooperatiei, adică al ajutorului mutual, înțeleg să se organizeze, pentru apărarea intereselor lor și pentru folosirea mijloacelor tehnice moderne.*

În deosebire, mașinismul, a luat în Cehoslovacia o mare, desvoltare. Tehnica agricolă, este astăzi așa de desvoltată, încât, fără mașini speciale, nu se mai poate face o agricultură rentabilă.

De aceia, se puteau vedea expuse nenumărate mașini, tractoare, cultivate, prășitoare, semănătoare, etc. etc.

Un punct de mare onoare și-au făcut Cehoslovacii din așa numitele *ameliorațiuni*, ale terenurilor neproductive. Ei au îndreptat în 10 ani, cu 150%, mai mult, cât le îndreplase fosta administrație austriacă din

Cărți și Reviste

SUFLETUL LUI BAUDELAIRE

Cugetări și paradoxe, culegere și traducere de Al. T. Stamatiad.

*Sufletul lui Baudelaire*¹⁾ se numește culegerea de cugetări și paradoxe, adunate și traduse de poetul Al. T. Stamatiad. Cartea este sugestivă și nu-și găsește echivalentul nici în literatura franceză: un breviar al lui Baudelaire, Francezii n'au făcut încă. Este un merit al scriitorului nostru să fi compus, dintr-o lectură atentă a marelui neliniștit și neliniștitor, acele frânturi de gând, strigate ale inimii și imagini de vis, menite să completeze o iconă rareori bănuțată. Nimeni nu va mai putea vorbi, citind culegerea poetului Al. T. Stamatiad, despre un Baudelaire libertin. Oricine va trebui mai degrabă să recunoască în poetul francez, gravitatea morală a unui om dintr-o voce rasă de credincioși, tragica lui silință către bine, lupta pentru mântuirea lui din mlaștinile desgustului, către limanul împăcării cu sine.

T. V.

¹⁾ Volumul se poate comanda: Editura „Ancora”, București (6), Strada Em gratului 4. Exemplarul 30 Lei.

Vienna, în tot timpul dinaintea războiului. Prin lucrări sistematice de canalizări, scurgeri de bălți, îndreptări de râuri, ce se revărsau, au pus în stare de producție peste 150.000 hectare (300.000 jugăre) în 10 ani de guvernare proprie. Acest lucru, este cu adevărat minunat, care nu arată câtă voință, câtă abnegație și dragoste de frate, trebuie să aibă conducătorii unui popor. Ținta lor este una singură:

Ridicarea poporului, prin toate mijloacele moderne, la un grad de înflorire cât mai ridicat.

Astfel, am putut înțelege, de ce nu se mai sfârșe și surinle poporului, venit să strige: „trăiască patria mult iubită;” de ce și-au îmbrăcat trupurile sănătoase femei și băbași, în haine scilpitoare și fericiți de bucurie săltau și chiniau în capitala țării lor.

Fericit poporul, — care are asemenea conducători, dar fericiți și conducătorii, cari conduc asemenea popor.

Cehoslovacii ne-au dovedit prin manifestația lor din 15—21 Mai, că odată liberi, au știut să se mențină pe treapta superioară a civilizației și culturii moderne.

Am învățat multe lucruri bune de la ei. Sa-i urmărim. Să muncim și să ne ajutăm frățeste ca și ei. Vom fi și mai tari și mai temuți.

D. Dr.

Locuitorii din Plasa Carei o realipirea la Jud. Satu-Mare

Prin legea de reformă administrativă, plasa Carei, care aparținea anterior Jud. Satu-Mare, a fost dislocată și alipită jud. Sălaj.

Rațiunea pentru care a fost intrupată această plasă jud. Sălaj nu o cunoaștem însă, după cum se constată din cererile perfect motivate ale locuitorilor ei, cari au simțit și suportat efectele schimbării, numai binevenită n'a fost alipirea la jud. Sălaj.

În primul rând, plasa Carei se găsește mult mai aproape de Satu-Mare și destul de departe de capitala județului Sălaj. Așa de pildă, dela Carei până la Zălău sunt 84 kilometri și până la Satu-Mare numai 37 kilometri.

Astfel, cu trenul, dela Carei la Satu-Mare se face o oră, iar cu căruța maximum 3 ore, însă, până la Zălău, cu trenul, când merge regulat 5 ore și cu căruța din cauza dealurilor și a drumurilor proaste o zi și o zi jumătate.

Funcționarii cari sunt nevoiți a-și încasa lefurile dela Zălău, ei trebuie să-și piardă, din cauza marelui distanțe și a drumului anevoios 2—3 zile.

Sub raport economic-comercial, iarăși, toate interesele locuitorilor din plasa Carei sunt în funcție de piața Satului-Mare. De acolo se fac aprovizionările și tot la Satu-Mare se desfac cerealele și celelalte produse.

Din punctul de vedere administrativ, nici nu mai începe discuție: că tot mai rațională și lesnicioasă se poate face administrarea și controlul acestei plăși dela Satu-Mare, dispozitivile ei firești anterioare fiind în ființă și astăzi, iar pe de alte parte, influențând nici vorbă apropierea de capitala județului, în cazul când ar fi realipită județul Satu-Mare.

În sensul revenirii ei la Satu-Mare, locuitorii plășii Carei, au avut zilele trecute o adunare și au adus hotărârea de a cere guvernului să le satisfacă dezideratul lor unanim de a le realipi plasa, pe considerentele ce am menționat, la județul Satu-Mare, înaintând în acest scop un memoriu detaliat și motivat.

La fel, sătmărenii se agită și dânsii pe această chestiune, căci prin amputarea județului lor, cum e dela sine înțeles, le-au scăzut veniturile în timp ce obligațiunile au crescut.

Întrebat de noi și prefectul județului Satu-Mare, dl Ștefan Bellu, dsa ne-a asigurat că atât

dsa cât și deputații de la Satu-Mare lucrează în această direcție și speră: că, g

Prefectul de Satu-Mare

examinând justa cerere a locuitorilor din plasa Carei și în vedere și interesele locuitorilor ale sătmărenilor, va soluționa în mod favorabil cererile celor și ale sătmărenilor.

Vizita Școlii superioare tehnice P. T. T. la Oradea

Sâmbătă 19 Mai a. c. în localitate doispre zece profesori ai Școlii superioare tehnice din Timișoara, sub conducerea dlui inspector Alex. Anăstoaie, subdirectorul școlii, fiind și de dl M. Dittib, profesor de fizică.

Tradițional, școala superioară tehnică p. t. t., în fiecare an face câte-o excursie de studii în țară și în străinătate. Anul acesta, s'a făcut o vizită în zona Granitei de Vest, și în județul Oradea.

În localitate, elevii p. t. t. au vizitat instalațiunile telefonice, sala de fizică și telefonice, sala de chimie și sala de relec etc. dela centralizator.

Dela Oradea, au plecat în vizită drezine înspre Borș, unde au vizitat lucrările de construcție, efectuate sub conducerea dlui V. Berlic, atașat la județ.

Seara, după o agapă au plecat spre Cluj, spre vizita instalațiunile dela această localitate.

Dl inspector Al. Anăstoaie, subdirectorul școlii, a fost cunoscut, încă de când era în funcție în localitate, și de către cetele Ateneului cultural din Oradea.

Dsa și cu colaborarea dlui profesor, a ridicat înaltă școală de specialitate p. t. t. la Oradea, de-a rivaliza, chiar o școală similară din străinătate sunt acele din Franța.

cuvântul „jur”. După proclamație a ținut un admirabil discurs în franțuzește din care reținem cuvintele următoare: „Cetățean astăzi, mâine de va fi nevoie soldat, voi împărtași cu voi zilele rele și bune. De astăzi voi trăi cu voi. Credeți în mine după cum și eu cred în voi”.

După ce ne-a descris urcarea pe tron a Regelui Carol I, dl N. N. Săveanu ne expune situația politică internațională, care pregătea războiul din Balcani. Rusia declară războiul Turciei și atunci prin generalul Gorceacoff adresează o notă României, prin care îi spune să-și lase liberă trecerea armatelor sale prin țara noastră. La această cerere România spune că va lăsa liberă trecerea armatelor rusești, însă cu oarecare condiții. Generalul Gorceacoff răspunde că trecerea să se facă fără condiții altfel Rusia își va aminti că și România face parte din Turcia. La acestea Brătianu, i-a spus Generalului Gorceacoff că, nu astfel va repurta Rusia un succes

supra Turciei începând războiul cu înfrângerea unei țări creștine cum e România.

În acest timp, războiul continuă și Rusia cere un armistițiu Turciei. Aceasta admite. Atunci ne sosesc la București trimișii diplomați ai Rusiei și ai Turciei: Melidoff și Aly Bey. Turcia „ipso facto” ne credea ca aliat al său. Brătianu nu a primit nici pe un delegat. Atunci ne sosese o telegramă dela Viena, dată de Băășeanu prin care ni se transmite: că, lui i-a spus Andraszy — că Turcia ne acordă toate favorurile dacă noi nu vom permite trecerea prin țară a armatelor ruse. Prințul Carol face atunci un consiliu de miniștrii. Armata rusă e mobilizată și se concentrează în Basarabia. În corespondența care urmează între Marele Duce și Domnitorul Carol, Marele Duce spune că, nu trebuie să facem o înțelegere decât de ordin pur militar. Se ținu un nou consiliu de miniștrii. Se hotără intrarea în război a Româ-

niei. Pe urmă avu loc un fel de Consiliu de Coroană, la care luă parte foști, miniștrii precum și toți bărbații de Stat de vază din timpul acea. Numai Mihail Cogălniceanu și cu C. A. Rosetti a fost pentru participarea în război alături de Rusia — toți ceilalți sunt de părere să ne retragem armata toată în munți. Neculai Ionescu — ministru de externe care fusese contra părerii de-a participa alături de Rusia, a fost înlocuit imediat prin M. Cogălniceanu, care împreună cu baronul Stuart face un tratat cu Rusia care are următoarele patru puncte: a) România permite trecerea armatelor ruse spre Bulgaria fără a se face lungi popasuri în țară. b) Rusia se obligă cu toate cheltuielile și în adelaș timp să-și păstreze integritatea României. c) Va stabili raporturile dintre armata rusă și cea românească — și punctul d) Guvernul va trece Tratatul prin Camera și Senat spre notificare. În acest timp Marele Duce al Ru-

siei sosește la Chișinău. El era comandantul suprem al armatei ruse. Cogălniceanu l'a sfătuit pe Domnitorul Carol să nu să ducă la Chișinău, căci de acolo Rusia va declara război Turciei și în asemenea momente, ar trebui să se găsească mai aproape de București. Tot atunci și noi declarăm războiul Turciei.

Marele Vizir, însă, dă o telegramă guvernului Român că Rusia i-a declarat război și că să ne apărăm căci principatele sunt în primejdie. Dacă e nevoie să cerem ajutor lui Abdulkerin care se afla cu ajutor armat la Dunăre. Din telegrama trimisă de Marele Vizir nu se trăda deloc faptul că ar fi luat cunoștință Turcia de declararea de război pe care i-am făcut-o. România răspunde că guvernul nu poate lua o hotărâre și că se va aștepta răspunsul Camerii și al Senatului. În urmă Marele Duce a dat o proclamație pentru Poporul român și armatele sale au trecut fără știrea noastră

Prutul. Domnitorul Carol rat foarte mult pentru că mai ales pentru proclamația era exclusi de competiție.

România mobilizează nouăsprezece mii de oameni măsuri să apărăm granițele și Bucureștiul. Turtează la Puterile Europene mobilizat. Dela Paris și primim resti care ne și în rezervă cu Rusia. Turbau tratatul încheiat cu

În acest timp Marele Duce sește la Ploști. Domnitorul pleacă să-și salute. A spune că el arde de-a armata sa în Bulgaria dea lui comanda supratu Duce refuză. Acum, Turba deaș porturile depunării printre care și B

La 9 Mai 1877 Carol nimitate hotărâse să se țină complet cu Turcia să și declare încheiat. La 10 Mai Domnitorul

Afacerile rusinoase ale consilierului Micu Bornă din Sătmar

Alte acuzațiuni ce i se mai aduc consilierului Micu Bornă. — Cine sunt ceilalți tovarăși în afacerea bornării?
Rolul băncii „Casa Noastră” — Panama se întinde și în județul Sălaj

mis în numărul trecut „lui”: că, vom contine numărul de față a da toate afacerile urâte un în sarcină consilierului de Satu-Mare: Bornă, cum și cine sunt valeri de industrie cu asociat numitul consilier ca să jăcmănească veniți ca totdeauna, ne de astădată de cuvânt.

Cazul coloniștilor din Ludoveni

milă 80.000 lei, după pus și în numărul trecut niștii din Colonia Ludoveni intermediul agronomului Micu numai, că, nu le-a făcut serviciu, dar, în urmă gonit.

în luna August 1927, delegatul coloniștilor din Lontis, s'a prezentat lui Micu, rugându-l: „aprobe, or să le dea pot... Micu Bornă, a cuvântă să-l la bălelelele coloniștilor.

ul dat soc. „Beltiugul Codrului” și Baronului Vecsey

manoperile consilierului Bornă în aceste două — în cari, mai are amestronul lui Micu Bornă: Teofil Dragoș zis și: dela Baia-Mare — cel care ză acest reportaj, a mai na și în toamna anului în ziarul „Dimineața”, e. dl. ministru Argetoimis pe dl. inspector agronom Rotariu la față a constatat temeinicia or țărănilor din comund. Soconzel și altele Soc. evreo-maghiare central Buda-Pesta: ul Codrului”.

lui Micu și în aceste zări grave, este 1) că, a sprijinit scutirea de oprirea a pădurilor soc. Codrului”, astfel o de comuni români erau îndreptățite să păământ arabil și pădomeeniile ce stăpânionata societate și 2 urajat și patronat în sa. distrugerea lor expropriate încă 1926 dela Baronul în comuna Livada, pătrebuiau predate prin

improprietărie până astăzi celor circa 22 comuni românești îndreptățite a primi acele păduri.

Consilierul Micu Bornă, nu numai că, nu a căutat să accelereze lucrările de predarea pădurilor expropriate dela Baronul Vecsey, comunelor respective, dar, n'a luat măsuri și nici n'a raportat măcar Casei pădurilor, ori Casei centrale de expropriere și improprietărire, în ce stadiu se găsește improprietărire celor circa 22 comuni românești cu pădurile expropriate din moșia Baronului Vecsey, pentru a se opri exploatarea și devastările pădurilor, ce s'au executat dela expropriere și până în prezent, exploatare care se evaluează la circa 20.000.000 lei.

Iar mâna neagră a lui Teofil Dragoș

Cum nu se poate săvârși în județul Satu-Mare o potlogărie „di granda” fără să aibă partea leului animalul rapace și nesățios: „Vodă” dela Baia-Mare și în afacerea pădurilor expropriate dela Baronul Vecsey și convenite celor 22 comuni românești își are rolul său principal stărvul ambulant, politicianul de tarabă fără un pic de conștiință ce răspunde la numele de: Teofil Dragoș.

Primindu-și deșigur șperțul convenit, impilatorul oamenilor nevoiași, — la auzul numelui căruia țărăni din jurul Băii-Mari și din alte părți ale județului, cari au avut nenorocirea să-l cunoască și să sufere depe urma lui, se întunecă la față, scuipe ca de Salanși sar înfricoșăți doi pași la o parte. — a făcut și pe avocatul Baronului Vecsey, apărându-i cum s'a priceput mai bine interesele în paguba celor ale țărănilor români.

Nu odată, s'au dus țărăni la dânsul să-l roage să intervie ca să se oprească măcar devas-

!) Afară de Teofil Dragoș mai sunt în regiune și alți acaparatori vecinic flămânzi, cum sunt cei din banda în frunte cu Otto Papp dela „Casa Noastră”

tarea pădurilor convenite lor, până le-o hărăzi Domnul — cum ne spunea un țaran cu vocea inecată în plâns — și zua aceea de dreptate, ca să primească ce este al lor fiindcă le-a dat legea și „Impăratul” (făcând aluzie la Regele Ferdinand); dar, omul cu inimă de piatră, care, o viață întregă n'a știut să facă decât rău celor mulți și nevoiași, pe cari i-a exploatat mai rău decât au fost exploatați negrii în cursul veacurilor și de astă dată, a finut seamă numai de interesele sale și ale Baronului Vecsey, stăruind și ca să rămână consilier agricol la Satu-Mare protejatul său Micu-Bornă.

Mâna neagră a lui „Vodă” dela Baia-Mare, a lucrat și în această afacere — ca totdeauna în paguba țărănilor.

Cine sunt ceilalți „mahări” cu cari a excrocat Micu pe țărani „ca să le dea pământ ... cum și tovarășii” din panama cu bornarea? ...

In zilele cât a stat la Satu-Mare, dl. subsecretar de stat Cipăianu, între alte reclamațiuni primite din partea țărănilor, cu privire la modul destrăbălat cum s'a aplicat Reforma agrară în județul Satu-Mare, a fost și plângerea țărănilor din plasa Copalnic Mănăștur.

In această reclamațiune, făcută și prefectului de Satu-Mare prin pretura respectivă stă scris: ce sumi de bani le a luat sătenilor avocații: Urdea, rudă de aproape a lui Micu și Ilie Lazăr, ca să idea și lui Micu și altora ca să primească pământ și pădure etc.

Strânși cu ușa Micu Bornă și ceilalți de către dl. Ministru Cipăianu, mâhnit de sigur, când a constatat ce a făcut Micu și toți ceilalți excroci dela Reforma agrară, tâlharii de codru s'au agățat de ultimul fulg spre a se salva provizoriu: „cerând autorizația ministrului ca să-i dea în judecată pe calomnatori”, adică pe Urdea și Ilie La-

zăr cu cari au lucrat în bună înțelegere...

Cum, pe de altă parte, dl. Ministru Cipăianu a îndemnat pe țărani să se adreseze de îndată și Parchetului, spre a se face urgente și se serioase ceretări, justiția va avea de lucru mult timp și cu acest soi de excroci de îndrăzneală criminală.

Și acum să trecem la panama cu pietrele de hotar, sau bornarea, cum scrie „mahărul” din București lui Micu, la 23 Martie 1928, — scrisoare ce am reprodus în facsimil în numărul trecut al „Ecoului”. — în care, semnatarul scrisorii, nu uită a menționa: „Bornarea fiind obligatorie, afacerea e frumoasă și fără risc”. Credem și noi că așa ar fi fost... dacă n'am fi aflat de la timp.

Tot din scrisoarea cu tălc, cetitorul nostru au putut vedea: că, Micu se găsea în societate în comandă cu inspectorul general dela cadastru I. Barbul, un oarecare inginer evreo-maghiar: G. I., dr. Mihai Papp — e vorba de avocatul Papp, fratele șearpelui cu ochelari: Otto Papp, directorul speluncei intitulată: Banca „Casa Noastră”, adevărată casă a lor, dar numai a lor, — și cu cel care semnează scrisoarea: Traian Cavaș.

Dece este speluncă

Banca „Casa Noastră” dela Satu-Mare ...

Banca „Casa Noastră” care a cerut zilele trecute ajutorul Băncii Naționale a României și nu este exclus să-l fi și obținut, este aceeași organizație de speculă nerușinată și acapare despre care am scris în toamna anului 1927, că, a pus mâna prin fraudă pe terenurile și proprietățile orașului Satu-Mare, spre a le exploata și a se îmbogăți ca în povești Otto Papp, cel care în numai câțiva ani în urmă nu avea nici după ce bea apă. Și în „afacerea obligatorie, sigură și fără risc” cu bornarea, este părtaş după cum am mai spus avocatul Mihai Papp, fratele lui Otto Papp, directorul general al băncii și al tuturor întreprinderilor ei, între cari și fab-

rica de vagoane „Unio” din Satu-Mare, al cărei funcționar, mutat la București de către șearpele cu ochelari: Otto Papp, ca să înlesnească traficul de influență în favoarea oricăror operațiuni va încerca mintea lui ageră numai în combinațiuni vicioase, este Traian Cavaș, autorul scrisorii adresate lui Micu; iar pe de altă parte, după cât ni se afirmă cu certitudine, Banca „Casa Noastră” este comanditara afacerii cu pietrele de hotar, în care scop a și pus la dispoziție un fond de 2.000.000 lei.

Că, funcționarul Traian Cavaș, are principala misiune la București ca exponent al șearpelui cu ochelari, să facă intervențiuni se constată iarăși din scrisoarea trimisă lui Micu, în care, în prima frază spune: „Aprobarea pentru furnizarea bornelor e sigură la prețul maxim de lei 60, pro bucată.

Și acum, e cazul — credem — a întreba pe dl. guvernator al Băncii Naționale a României, dacă are și dsa cunoștință de operațiunile la cari se dedă spelunca sub firmă românească ce se tânguie a fi ajutată, fiindcă, ar fi făcând romanism la frontieră? ...

In numărul trecut, am mai înregistrat din eroare de tipar ca, depe urma panamelepusă la cale de Micu și consorții cu bornarea, le poate rămânea, dacă li s'a aprobat furnizarea pietrelor la țărani pe preț — de 60 de lei bucată circa 20.000.000 lei, în loc de 2.000.000 lei, cât am intenționat să spunem.

Totuși, dacă numai județului Satu-Mare îi trebuiesc minimum 75.000, pietre însă de fapt are nevoie și de mai multe; mai adăogând județul Sălaj, unde, deasemeni suntem informați că s'a aranjat afacerea în urma stăruințelor dlui inspector general dela cadastru: I. Barbul și în plus, mai punând la socoteală și județul Someș, peste care este inspector tot dl. I. Barbul, se înțelege lesne că cifra de 2.000.000 lei se ridică la cel puțin de trei ori atâta, numai în cazul când i-ar costa o piatră cu instalat cu tot 30 lei, ceea ce este exagerat; însă, când e vorba de atâtea zeci de mii de pietre de fiecare județ și care la urma urmei poate fi cioplită și într-o fabrică proprie pe care numiții tovarăși și o pot procura, la fel și piatra pe un preț derizoriu când e vorba de oameni cari au dovedit: că, știu să se învântească ... câștigul devine fabulos, pe spina țaranului însă.

S'asteptăm dar, hotărârea autorităților superioare în această murdară afacere, căreia trebuie să i se pună capăt, pentru a se scuti țărani de jafă organizat de către Micu Bornă și consorții. Const. I. Ștef.

Palat în Marea Săiă a întreaga Cameră. Armata ra adunată în Oltenia. Carol se duce la Calafat. De aici la ora 7 seara bată tunurile noastre. Acolo aveau un f. iscusit pe Osman Pașa. be fac expoziție în jurul lui. Sodații se întreb ce Prințul se descoperă și nd: „Asta-i muzica ce-mi soldații se entuziasmează cu mii de urale.

acum prinsese curaj și alul Gorceacoff ne spune rem să facem o cooperată cu dânsa să o facem nostru rizic și pe proără cheltuială. In Balcani generalism rus. Tot acei spune că siguranța exomâniei e să nu luăm țărășă contra Turciei. Rușii pătuți sdravan la Plevna ul nostru. Atunci i se în. comanda supremă a ar-

matelor ruso-române principelui Carol. Victoria Românilor se afirmă prin luarea redutei Grivița. Succesul nostru a fost deneșcrit. In urmă Osman Pasa capitulă și cu reduta Plevna în jurul căreia au căzut mii de soldați ruși și români.

Astfel la 19 Ianuarie 1878 s'a semnat armistițiul cu Turcia și la 19 Februarie a avut loc pacea dela San Ștefano. Noi aici n'am fost chemați și nici nu am știut nimic. Ca un gest de politețe Marele-Duce și contele Ignatieff ne-au amintit că s'a semnat pacea dela San Ștefano. S'a convocat o conferință a păcei la Berlin. Din partea României tau parte I. C. Brătianu și M. Cogălniceanu. Brătianu se lupta cu îndărjire de-a nu pierde cele 3 județe din Basarabia. Bismark crede că luarea Basarabiei de către Ruși ca un sine qua non. Reprezentanții noștri au trimis câte-un memoriu prin care ne cerea să nu ni se știrbească nici un petec din țară și să se recunoască independența

României.

Ingratitudinea este adesea răsplata celui mai mare sacrificiu; astfel Rușii ne-au luat cele trei județe din Basarabia: Ismail, Cahul și Bolgrad.

Dl. N. N. Săveanu încheie conferința astfel:

„Așa s'a desfășurat războiul Independenței în care am făcut atâtea sacrificii și s'a terminat în mod glorios pentru noi, încât în anul 1881 s'a făcut o coroană de oțel din unul din tunurile capturate dela Turci, din care s'a încununat ca rege Domnitorul Carol I. Iată cum la 1877 am putut să avem o victorie, despre care v'am vorbit și acest mic Regat câștigându-și independența sub glorioasa domnie a Regelui Ferdinand I a putut devenii o Românie-Mare”.

Dl. Bogdan Ionescu mulțumește în calitate de Președinte al Ate-neului Cultural din Oradea dlui N. N. Săveanu pentru conferința care a intrat atât de mult în vede-

riile celor ce au constituit acest Ateneu.

Dl. N. N. Săveanu mulțumește căduros dlui Președinte și în urmă îndelung ovationat de numerosul public conferența a luat sfârșit

Dacă toți marii noștri bărbați de Stat ar înțelege să-și facă datoria pentru țară în modul de cum știe să se achite dl. N. N. Săveanu atunci, — putem afirma cu certitudine — multe fapte frumoase și interesante, cari stau în legătură cu trecutul nostru istoric n'ar mai rămâne necunoscute pentru cei mulți.

Di N. N. Săveanu dacă n'a ridicat scena de unde a conferențiat la înălțimea unui anvon, a știut totuși să facă mai mult: a sădit aici la Granița de Vest o impresie adâncă, anume că, printre oamenii noștri politici sunt și de acei cărora patima politiceii nu le-a înfrânt nețăr-murita dragoste de țară.

Printre cei dintâi, îl putem deci așeza la loc de cinste și pe dl. N. N. Săveanu. D. Șeptilici

Mișcarea Cooperativă în România

IV.

Cooperativele agricole. Am arătat în numerile trecute ale „Ecoului”, că organizarea producătorilor de orice fel în Cooperative, este de dotit din toate punctele de vedere. Vom spune din nou, că atât stăutul, cât și producătorii însăși au tot interesul, să se asocieze în societăți de orice fel, pentru că numai astfel, este cu putință să se apere interesele lor. În ce privește pe plugari, cari trăiesc în saie, izolați, și cari sunt nevoiți să facă multe cheltuieli și sforțări, pentru a-și cumpăra orice lucru de folos casei și gospodăriei lor, se înțelege lesne, că agricultorii, au cel mai mare interes, să se asocieze în Cooperative.

Ei sunt săraci, slabi și fără mare importanță, dacă-i socotim izolați unul câte unul.

Dacă sunt însă strânși într-o organizație cu viață legală, condusă de oameni destoinici, atunci importanța lor crește oricine se teme de ei și le dă altă importanță. Cu prilejul expoziției din Praga am văzut adevărate minuni făcute de agricultorii mici cehoslovaci. Prin ce credeți mă rog? Prin unirea lor, prin supunerea lor la cuvântul apostolic al fruntașilor lor, care le vrea binele și nu-i lasă pradă speculațiilor capitalului nemilos.

De altfel nu-i nici o mirare. În Anglia țara clasică a marelui Capital, Cooperatiia face minuni. Ea fabrică de la ac, până la ghețe și haine, carne și unt, și le vinde pe preț just, nu speculativ la membrii Cooperativeilor.

În Danemarea și Olanda, niște țărani săraci, se unesc în Cooperative și cresc vite de lapte. Ei fac Cooperative de lăptărie, de creștere de vaci de lapte și se prefac, ca prin minune în mai mulți ani în oameni bogați, fericiți.

În Franța, Elveția, Belgia, Italia, Austria și Germania, țărani au luat exemplu de la englezi, danezi și olandezi se unesc, nu se ceartă, aleg, pe cei mai buni dintre ei și-i fac toate interesele prin Cooperative. Este deci timpul să dăm și la noi nu strigăt de deșteptare pentru plugarii noștri buni, dar săraci. Este momentul, ca fiecare român conștient de rostul neamului nostru, să se gândească la viitorul nației sale, care zace în sănătaș și puterea de rezistență a țărănilor noștri, și să îndemne cu un ceas mai de vreme la organizarea lor în cooperative de orice fel, și mai ales în Cooperative agricole.

Cooperativele agricole sunt societăți, cari au următorul scop:

1. Ele caută toate mijloacele, trebuincioase plugurilor, ca să-și ridice producțiunea, adică renta, deci să le valorifice, cât mai mult munca, și capitalul lor.

2. Prin Cooperativele agricole, se poate procura pământ în arendă dela stat sau particulari.

3. Prin acest fel de societate Cooperativă, se poate cumpăra pământ împărți la membrii ei.

4. În fine prin Cooperativa agricolă, se poate face orice operațiuni de cumpărare și vânzare prin cari se poate aduce folos mare și nebănuite plugurilor.

5. Statul, conform legii Cooperativei, este dator să îmfrumute Cooperativele bine conduse, și cu capital propriu stăns, cu bani, pentruca să poată să facă la timp orice operațiuni cari folosesc membrilor.

De aceea Camera de Agricultură, face o întinsă propoziție pentru înființarea Cooperativeilor agricole în județ, pentruca atunci, ca va putea să ajute și mai mult și mai bine pe plugari.

Este deci o mare datorie pentru toți românii să se gândească cu mai multă dragoste

la plugarii noștri din saie.

Să pornim cu voința și curaj îndemnul pentru strângerea plugurilor în Cooperative. Alunci și numai atunci, nația noastră va fi tare, va putea scoate pe speculantul strein din saie și condus de fruntașii săi săi sulelești, poporul nostru, va prospera și se va ridică acolo, unde calitățile lui îl pune de drept, după cum se recunoaște de toți, cari judecă cinstit pe românii noștri, nu prin minciuni și insalte, ci prin faptele și vrednicia lui.

D. Dragoș

Edilitate orădeană

Cotețele culinare din Piața Mihai Viteazul

O lămurire

Din pricina multiplelor sărbători din săptămâna trecută și a celor dela începutul actualei săptămâni (Luni 28 Mai, au fost Rusalile catolice, când, deasemeni lucrătorii dela topografia noastră n'a lucrat) „Ecoul” a fost pus în imposibilitate să apară săptămâna trecută or în primele zile ale prezentei săptămâni.

Javrele obscure în care „Ecoul” izbește fără milă, au început să rănjescă și au căutat să lanseze zvonul: că „Ecoul” a dispărut.

Noi ținem însă a preciza:

„Ecoul” nu poate să dispară după ce și-a croit un drum sănătos în masa țărănimei în deosebi și de acum înainte și cu mai multă putere va pleși obrazul aceluia ce nu știu să roșească, lipindu-i la stălpul infamiei.

„ECOUL”

Ocaziune

Se vinde în vecinătatea Oradei 5 jugăre vie excelentă, având o casă cu 6 camere și cele dependente iar visavis încă un jugăr cu o casă pentru servitori.

Se vinde eftin.

Doritorii a se adresa la bălăria Leichner, str. Episcopul Ciorogariu 4, Oradea.

„Ecoul” caută corespondenți în toate comunele din județul Bihor.

Ofertele însoțite de câte o corespondență de probă, rugăm a se trimite pe adresa redacției ziarului.

Biblioteca de vânzare

Peste 1300 volume literare, arte, etc. române și străine (în traducere), toate compactate (legate).

A se adresa: Petre Dumitrescu Șeful Vămii Valea lui Mihai.

S'a des

grădina de v
taurantului „R
ria” Bdl Reg.

Dumineca și
rea concertea
regt. 85 inf.
dela orele 11
lele de lucru

Mâncări ale
nuri excelente
totdeauna
DREHER HA
CHER. — Preț
rate.

Vizitați Noua E
ALEXANDRU
ORADEA

Bul. Regelele Ferd

Bonboane d
oase, choch
fructe glas
fructe trop

Vânzare în detai

ȘTIRI ȘI FAPTE

Desmintire...

În legătură cu reportajul: „Cum sunt gospodărite uzinele noastre comunale?” apărut în Nr 21 al „Ecoului” am primit o înlămpinare prin care se încearcă a ni se smulge o „desmințire”, servindu-ni-se relațiuni extrem de favorabile pentru cei patru funcționari: Zoltan Varga, Coloman Teleky, Zsigmond Ilona și Kiss B. László, că nu sunt iredenliști, că, n'au organizat nici unul dintre dânsii syndicatele unitare în uzină, că, nu sunt oameni de încredere ai sopranelor Bazi li și că numitul Kiss B. László nu este dezertor.

O fi foarte posibil, ca cei patru funcționari să aibă dreptate — și cel care ne-a furnizat informațiunile și și-a asumat întreaga răspundere față de noi săi fie greșit informat despre situația și atitudinea numiților funcționari, — însă, articolul nostru, n'a fost scris cu tendința de a lovi în soarta aceluia funcționari ci, pentru a ilustra situația inegală și excepțională croită de sopranul Bazili pentru români, cari se găsesc în acea instituție comună într-o infimă minoritate.

Or, această a noastră principală susținere, nu ni s'a dărâmat încă de nimeni până în prezent.

Deci, să fim înțeleși...

Un nou procuror

la Tribunalul Bihor

Cu ocazia marelui mișcări în magistratură pe ziua de 1 Aprilie 1928 dl procuror Traian Racoviță, un tânăr dar distins magistrat, a fost transferat dela Tribunalul C-Lung (Muscel) la Par-

chetul depe lângă Tribunalul Bihor. Dl procuror Racoviță, s'a prezentat zilele trecute la noul post.

LUKACS & CO
URILE NOI ÎN VĂTĂRĂRILE

CONFECȚIUNI PENTRU DOMNI ȘI DOAMNE

Mare stoc de costume și rochițe lucrăte artistic pentru băieți și fetițe. — Se execută și de comandă.

Bogat asortiment de stoffe bărbătești și pentru dame, mătasuri, pânzeturi, zefiruri și puplinuri din cele mai frumoase desene.

Impermeabile pentru domni și dame.

Vânzare în rate și cu bani gata.

LUKACS & Comp
MARE MAGAZIN DE TEXTILE ȘI CONFECȚIUNI
Str. Prințul Carol 1-3 (în dosul teatrului „Regina Maria”)

Cezar Simionescu
advocat

Cons. 8-9 a. m. și 7-9 m. p.
Str. Bateria No. 32, București
22-79 Telefon 22-79

CUMPĂRAȚI EXCELENTUL
HUILLE SURFINE EXTRA VI
„SPHINX”

Cel mai delicios untdelemn de salate și pentru m
De vânzare în toate magazinele de coloniale și del
Depozitul general: FISCHER EMIL

Oradea, Parcul Ștefan el Mare 11. Telefo

RESTAURANT GĂRII ORADEI

Renovat după ultimele cerinți sub c
ducerea dlui TRAIAN NEAG
Mâncări calde și reci la orice oră
zi și din noapte. — Bucătărie ardelea
orientală, germană și franceză. — Zil
ciorbă de burtă și grătar special cu: file
antricoate, rinchi, militei, momile, c

Vinuri delicioase de

Drăgășani, Târnave și P
riile Ghioroc (Arad)
BERE TIMIȘOREANĂ
RECORD SPECIALĂ